

* Sobre la narrativa de Joan Perucho

Perucho fa una ciència-ficció culta, erudita més aviat, a partir d'unes dades històriques conegudes. Fa futurisme del passat i la seva veu no té res a veure amb els corrents literaris catalans. Josep Ma. Benet i Jornet ho explica dient que: més que amb cap dels corrents de la literatura catalana anterior o coetània, l'obra de Perucho, en un procés creatiu molt individual, busca l'afinitat amb autors forans la importància dels quals no seria reconeguda oficialment fins més tard; així, entronca amb el món imaginatiu d'un sud-americà exuberant, Borges, d'un clàssic de la ciència-ficció i de la literatura fantàstica, Lovecraft, o d'un mistificador incansable, Cunqueiro. Dins d'aquesta lírica, la seva narrativa esdevé un joc culte, ple de citacions literàries, referències històriques, sobrentesos i ironies, amb unes anècdotes que transgredeixen sovint les lleis de la racionalitat, d'un barroquisme no sempre ben dominat i d'un lirisme esteticista i encantat en ell mateix.

Lluís Bonada. AVUI, 2-III-1983

* **Pamela** (1983)

A Pamela Andrews, protagonista que Perucho toma de l'escriptor britànic Richarson, la siguen dos estudiosos por los soportales sombríos del barrio de los Austrias, por un Madrid galdosiano, de tipos curiosos, con un crimen y una leyenda en cada chiscón. Pasan después a Lisboa, siempre calimosa, algo triste y montada sobre un río más hermoso que el mar. Luego Cádiz. Y terminan donde Pamela termina (...) Sólo un gran amante de los libros sabe que los libros contienen tanta vida, y tan real como la vida misma. **Pamela** es esa novela de un tiempo pasado, donde hasta las intrigas tenían cierta lentitud. Donde no había paso más rápido que el del caballo, ni tan hermoso. Donde el oído sabía distinguir, por el roce de unas sedas, la edad de las damas. Un tiempo de una llama débil, oscilante, azul, no mayor que una almendra, que iluminaba por el contrario, un universo tan complejo y maravilloso como nunca nadie, de los contemporáneos, llegaremos a conocer.

Andrés Trapiello. EL PAIS, 11-XII-1983

* **Quadern d'Albinyana** (1983)

Del que té de plaent l'escriptura de Perucho, i del que té d'anòmal, de joiosament anòmal, en sabem prou, i encara caldria insistir en aquella "anomalía", radical, d'uns dels poquíssims escriptors contemporanis que, sense deixar d'encaixar-se molt conscientment en una tradició nostra, gosa

postular-ne d'altres, i de més a més la seva exclusiva encara. Dellà el lúdic i l'anòmal -dellà les profanitats de la provocació-, no ha estat, però, potser prou postulada la fonamental seriositat del cerimoniós i litúrgic Perucho, sacerdot de cendres de cases de nines lliurades al foc de l'ultramon. Es en el verb, una nit de fosforecències: no som, cal dir-ho, lluny de l'esperit del Nerval d'**Aurèlia**, o de la mateixa contrada moral, del Cirlot de les **Oraciones oscuras**, tots dos poetes regits també per presències femenines emblemàtiques, com la **Nadja** de Breton.

Pere Gimferrer. EL PAIS, 4-XII-1983

* De **Llibre de cavalleries** (1957) a **Museu d'ombres** (1981)

Siendo yo estudiante en la Universidad de Madrid, y en una asignatura llamada Literatura Catalana, se nos recomendó leer **Llibre de Cavalleries**, novela publicada en 1957 por un autor, Joan Perucho, de quien nada sabía. Era en 1971, y aquel "Libro de Caballerías", con sus magias, saltos y literaturidad nada farragosa, me encandiló enseguida. (...) Desde entonces, hasta su muy reciente **Los laberintos bizantinos** me he deleitado muchas veces con este escritor culto y zumbón, amenísimo y escéptico, talentoso y cosmopolita. Un "grande" de esos que juegan, en más de una ocasión, a no serlo, precisamente porque poco les importa nadar contra la corriente espesa.

Luis Antonio de Villena. LA VANGUARDIA, 25-VII-1985

* De **Les històries naturals** (1960) a **Les aventures del cavaller Kosmas** (1981) i **Pamela** (1983)

S'ha parlat de l'"univers màgic" de la primera novel·la de Perucho -**Llibre de cavalleries**- condició que fou confirmada en la novel·la següent, **Les històries naturals**, on l'autor a part d'acostar-se a exorcitzar la realitat hi ironitza amb satisfacció més completa. El grau de disponibilitat del seu humor ja no li mancarà mai, com un Borges més humà o un Cunqueiro menys boirós.

Perucho és fill, al capdavant, d'aquest arc increïble de la Mediterrània que va de València a Florència. **Les aventures del cavaller Kosmas** i **Pamela**, obres ben conegudes del món peruchià, no ho desmenteixen, mentre juguen amb el contrast entre l'ús de vegades molt funcional de l'instrument lingüístic i el joc extraordinari de l'humor i la imaginació que volen i van sols.

Joan Triadú, AVUI, 8-IX-1985

* **Les històries naturals** (1960)

A **Les històries naturals**, Joan Perucho, com a bon alquimista, ha sabut combinar elements diversos que conformen una novel·la innovadora i de difícil

classificació. De fet, es tracta d'una novel·la fantàstica, d'una manera força original, però, i alhora d'una novel·la històrica, personal també, tenyida d'un suau idealisme romàntic, ben característic de la narrativa de Perucho. Però, com en un plat ben cuinat no hi manca, tampoc, un polsim de pebre que ve donat per una ben dosificada ironia. Les lectures nombroses i sovint de "connaissanceur" juguen un paper essencial en aquesta novel·la, que sembla tenir, com un dels seus objectius la dignificació del passat català, a partir de les figures i els paisatges evocats, monuments també d'un passat que es dona a conèixer a un lector, en el qual sempre pensa l'autor.

Carme Arnau, AVUI, 6-IV-1991

B I B L I O G R A F I A

- . **Sota la sang**. Carles Fisas. Barcelona, 1947
- . **Aurora per vosaltres**. Ossa Menor. Barcelona, 1951
- . **Diana i la mar morta**. Atzavara. Barcelona, 1953
- . **El mèdium**. Ossa Menor. Barcelona, 1954
- . **Amb la tècnica de Lovecraft**. Atzavara. Barcelona. 1956
- . **El país de les meravelles**. Joaquim Horta. Barcelona, 1956
- . **Llibre de cavalleries**. Edicions Destino. Barcelona, 1957
- . **Les històries naturals**. Edicions Destino. Barcelona, 1960
- . **Roses, diables i somriures**. Edicions Destino. Barcelona, 1965
- . **Aparicions i fantasmes**. Tàber. Barcelona, 1968
- . **Miró, les essències de la terra**. Editorial Polígrafa. Barcelona, 1968
- . **Històries apòcrifes**. Edicions 62. Barcelona, 1974
- . **Els balnearis**. Edicions Destino. Barcelona, 1975
- . **Monstruari fantàstic**. Edicions Galba. Barcelona, 1976
- . **Poesia (1947-1973)**. Edicions 62. Barcelona, 1978
- . **Botànica oculta o el fals Paracels**. Edicions Destino. Barcelona, 1980
- . **Les delícies i els jardins**. Taller Jesús 14. Barcelona, 1980

- . **Gàbia per a petits animals feliços.** Quaderns Crema. Barcelona, 1981
- . **Les aventures del cavaller Kosmas.** Editorial Planeta. Barcelona, 1981.
Premi Ramon Llull. Premi Joan Crexells. Premi Cavall Verd
- . **Museu d'ombres.** Edicions 62. Barcelona, 1981
- . **Petit museu de monstres marins.** Edicions Prometeo. València, 1981
- . **Discurs d'Aquitània i altres refinades perversitats.** Quaderns Crema.
Barcelona, 1982
- . **Poesia (1947-1981).** Plaza&Janés. Barcelona, 1982
- . **Incredulitats i devocions.** Edicions 62. Barcelona, 1983
- . **Pamela.** Editorial Planeta. Barcelona, 1983
- . **Quadern d'Abinyana.** Quaderns Crema. Barcelona, 1983
- . **Les delícies de l'oci.** Editorial Laia. Barcelona, 1984
- . **Un viatge amb espectres.** Quaderns Crema. Barcelona, 1984
- . **Carnet d'un diletant.** Eliseu Climent Editor. València, 1985
- . **Catalònia, espectacles i secrets.** Edicions 62. Barcelona, 1985
- . **Itineraris d'Orient.** Edicions 62. Barcelona, 1985
- . **Teoria de Catalunya.** Edicions 62. Barcelona, 1985
- . **Els miralls.** Edicions de la Magrana. Barcelona, 1986
- . **La guerra de la Cotxinxina.** Edicions 62. Barcelona, 1986
- . **Una semàntica visual.** Plaza&Janés. Barcelona, 1986
- . **La Medusa.** Edicions de la Magrana. Barcelona, 1987
- . **Els emperadors d'Abissínia.** Edicions 62. Barcelona, 1989
- . **El basilisc.** Edicions Destino. Barcelona, 1989
- . **Cendres & diamants.** Columna. Barcelona, 1991
- . **Cultura i imatge.** Edicions Destino. Barcelona, 1991

- . **Els fantasmes de la calaixera.** Columna. Barcelona, 1991
- . **Obres Completes 1. Novel·la 1.** Edicions 62. Barcelona, 1985
- . **Obres Completes 2. Narracions 1.** Edicions 62. Barcelona, 1986
- . **Obres Completes 3. Narracions 2.** Edicions 62. Barcelona, 1987
- . **Obres Completes 4. Novel·la 2.** Edicions 62. Barcelona, 1989
- . **Obres Completes 5. Assaig literari 1.** Edicions 62. Barcelona, 1990
- . **Obres Completes 6. Assaig literari 2.** Edicions 62. Barcelona, 1991

S U M A R I

Qui sóc i per què escric

Joan Perucho

**Joan Perucho. Metàfores de la
fi del món**

Julià Guillamon

La crítica ha dit

Bibliografia

Textos

- . **El comte Dràcula i Bram Stoker a Luhaschowitz** Del llibre **Els balnearis**. Edicions Destino. Barcelona, 1975
- . **L'ollocant** Del llibre **Botànica oculta o el fals Paracels**. Edicions Destino. Barcelona 1980
- . **Els vins de Bordeus** Del llibre **Discurs d'Aquitània i altres refinades perversitats**. Quaderns Crema. Barcelona, 1982 / Edicions 62. Barcelona, 1991.

"L'escriptor del mes"- Suplement mensual de
"CRONICA D'ENSENYAMENT"

és una publicació conjunta del Departament d'Ensenyament i

de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Editors: Antoni Gelonch i Viladegut
Oriol Pi de Cabanyes

Directors: Isidor Cònsul
Esteve Miralles

Col.laboradors d'aquest número: Joan Perucho
Julià Guillamon

Coordinació: Marta Montserrat
Disseny i maquetació: Taula de Disseny

Realització: Art-Co / 2000, S.L.
Trafalgar, 4, 11è B i C
08010 Barcelona

Impressió: Agpograf

Dipòsit Legal: